

ระบบบัญชีของกิจการผลิตเครื่องบินด้วยหาวาย

นางสาวจันทร์ทิวา ฉัตรพิริยกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-279-7

008933

๕ 1๖2๖๗๑๘๘

AN ACCOUNTING SYSTEM OF RATTAN FURNITURE INDUSTRY

Miss Chuntiwa Chartpiriyakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

for the Degree of Master of Accountancy

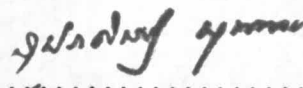
Graduate School

Chulalongkorn University

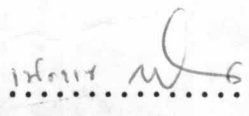
1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ระบบบัญชีของกิจการผลิต เครื่อง เรือนด้วยทววย
โดย นางสาว จันทรีทิวา ฉัตรพิริยกุล
ภาควิชา การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา นายสมชัย ศักดิ์ศิริสัมพันธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ กฤตผล

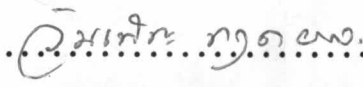
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

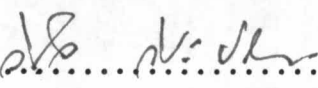

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ ชุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(นายสมชัย ศักดิ์ศิริสัมพันธ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ กฤตผล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิไล วีระปรีย)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ระบบบัญชีของ ธุรกิจที่ผลิต เครื่อง เรือนด้วยหวาย
ชื่อผู้เขียน	นางสาวจันทร์ทิศา ฉัตรพิริยกุล
อาจารย์ที่ปรึกษา	นายสมชัย ศักดิ์ศิริสัมพันธ์ ผู้ช่วยคณบดี อาจารย์ วันเพ็ญ กฤตผล
ภาควิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2527

บทคัดย่อ

ธุรกิจที่ผลิต เครื่อง เรือนด้วยหวายนี้ เป็นธุรกิจผลิตสินค้าประเภทหัตถกรรม ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้ฝีมือและแรงงาน ตลอดจนวัตถุดิบในการผลิตล้วนแต่ใช้ของในประเทศทั้งสิ้น การที่จะช่วยให้อุตสาหกรรมนี้ผ่านอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกเป็นต้นว่าภาวะตลาด นโยบายรัฐบาล คู่แข่งขัน ภาวะเศรษฐกิจนั้นจะต้องร่วมมือกันหลายฝ่าย การแก้ปัญหาต่าง ๆ นั้นจะต้องมีข้อมูลที่สมบูรณ์และเพียงพอต่อการตัดสินใจ การจัดทำมีระบบบัญชีที่ดีเป็นวิธีการ เริ่มต้นของการแก้ปัญหาทางหนึ่ง นอกจากนี้ควรจรรงรงค์ให้คนในประเทศนิยมใช้ เครื่อง เรือนที่ทำด้วยหวาย เพื่อไม่ให้เงินตรารั่วไหล และยังเป็น การช่วยลดปัญหาคนว่างงานในประเทศให้มีความทำ ทำให้เศรษฐกิจของประเทศหมุนเวียนดีขึ้น ถ้าหากมีล้นนับสนุนสินค้า เรือนหวายแล้ว วิชาชีพประเภทหัตถกรรมก็จะสูญหายไปเป็นที่สุดและทำให้คนไทยต้องขาดอาชีพที่ควรจะได้รักษาไว้

ดังนั้น การผลิตและการขายซึ่ง เป็นหลักสำคัญจึงต้องให้สอดคล้องกัน ประกอบกับระบบบัญชีที่ดีจะมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำไปวางแผน ควบคุม วิเคราะห์และตัดสินใจปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ได้ทันที

การศึกษา เรื่องระบบบัญชีของ ธุรกิจที่ผลิต เครื่อง เรือนด้วยหวายกระทำโดยการรวบรวมข้อมูลจากธุรกิจที่ทำการผลิต เครื่อง เรือนด้วยหวาย โดยการศึกษาระบบเดิมที่ใช้อยู่ และยังคงเหลือส่วนที่ดีไว้ใช้ปฏิบัติตามเดิม และเพิ่มเติมบางส่วนที่ยังมิได้มีกรรมมาใช้สำหรับธุรกิจประเภทนี้

ระบบบัญชีที่สำคัญของธุรกิจที่ผลิตเครื่องเรือนด้วยหวายใช้ระบบบัญชีต้นทุนงาน เพื่อคิดต้นทุนต่อหน่วย และเพื่อให้การดำเนินงานประสพผลตามเป้าหมายงานทางด้านบัญชีต้นทุน เป็นเครื่องมือของผู้บริหารธุรกิจในการปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ซึ่งจะมีผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลงและสามารถควบคุมปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ได้แก่ ต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายโรงงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยอาศัยการจัดระบบการทำรายงานการเงินอย่างละเอียด

นอกจากนี้ได้จัดให้มีการควบคุมภายในทางด้านการขายสินค้า เพื่อส่งออกนอกประเทศ การควบคุมด้านวัตถุดิบ การควบคุมการสั่งซื้อเพื่อให้ผู้บริหารได้ข้อมูลการสั่งซื้อที่ดีเพื่อเป็นการลดต้นทุนวัตถุดิบ

จากการนำระบบบัญชีตามที่กล่าวมานี้มาใช้ ผู้เขียนเชื่อว่าการบริหารงานและการควบคุมของธุรกิจที่ผลิตเครื่องเรือนด้วยหวายจะสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะมีการควบคุมภายในที่ดี สามารถป้องกันการทุจริตได้

Thesis Title	An Accounting System of Rattan Furniture Industry
Name	Miss Chuntiwa Chartpiriyakon
Thesis Advisor	Mr. Somchai Sarksiripant Assistance Professor Wanphen Krittapol
Department	Accountancy
Academic Year	1984

ABSTRACT

The production of rattan furniture is considered to be under the category of handicraft products (cottage industry) which uses local skill and talent as well as locally found raw material in its production.

The effectiveness of the industry depends on its internal and external variables such as the market situation, government policies, competitions and the availability of data and information needed for decision making. By having a proper accounting procedure, it is hoped that such disadvantages could be reduced.

In order for the rattan furniture industry to survive, to provide employment and reduce the country's trade deficit, there should be a campaign in the country to boost the industry and to encourage people to buy and use rattan furnitures.

Production and sale have to be in direct proportion to one another. A good accounting system would enable administrations to plan, control and analyse from the given data, prior to decide on areas which needs attention.

In studying the accounting process of the rattan industry data has to be collected from the industry and the existing accounting procedures would have to be analysed. From the analysis, it is hoped that the weakness in the procedures could be deleted and if need be, additions that would strengthen the procedure added.

For the rattan industry to operate as planned it should employ the methods of cost accounting, so that calculations could be made in cost per unit. Cost accounting is a technique used by administrations to improve effectiveness and efficiency of production since it could help reduce the cost per unit as well as control the variables of the production in raw material, labour and factory overhead costs.

Similarly there should be controls from within on exports, raw material and purchases in order for administrators to have detailed information as to what is a good investment to make, hence reducing the cost on raw material.

From the above description of cost accounting, the writer believed that administration and control of the rattan industry would be more effective if there was proper internal control to prevent dishonesty and irregularities.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้เกิดขึ้นโดยคำแนะนำของท่านคำลตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์
ณ อยุธยา ผู้ซึ่งได้ให้ความกรุณาเป็นอย่างสูงในการให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นที่เป็น
ประโยชน์อย่างมาก ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง

ผู้ช่วยคำลตราจารย์ วันเพ็ญ กฤตผล กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ท่านได้ใช้เวลา
เป็นอันมากในการให้คำแนะนำ พร้อมทั้งแนวทางในการค้นคว้าและตรวจร่างวิทยานิพนธ์จนกระทั่ง
เป็นฉบับสมบูรณ์

คุณสมชัย ศักดิ์ศิริสัมพันธ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัทไทยไพรีน จำกัด ซึ่งได้ให้คำแนะนำ
ข้อมูล ตลอดจนแนวทางในการค้นคว้า และกรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งเสมอมา

หากปราศจากความสนับสนุนและความกรุณาจากทุก ๆ ท่านดังกล่าวแล้ว วิทยานิพนธ์
เรื่องนี้ไม่อาจสำเร็จได้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ในศูนย์บริการการส่งออกทุก ๆ ท่านที่ได้อำนวยความสะดวกทาง
ด้านข้อมูลของวิทยานิพนธ์ รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณบิดาและมารดาที่ให้ความ
สนับสนุนตลอดเวลา จนกระทั่งเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ฉันทร์ทิวา ฉัตรพิริยกุล

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญรูป	๘
สารบัญแผนผัง	๘
บทที่	
1/ บทนำ	1
(๑) ความเป็นมาของกิจการผลิตเครื่อง เรือนด้วยหวาย	1
- วิธีการศึกษา	5
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
- ปัญหาของธุรกิจผลิตเครื่อง เรือนด้วยหวาย	7
2 (๑) สภาพทั่วไปของกิจการผลิตเครื่อง เรือนด้วยหวาย	8
(๒) ขั้นตอนในการเตรียมและผลิตเครื่อง เรือนหวาย	10
(๓) การตลาดและการตั้งราคาขายของกิจการผลิตเครื่อง เรือน ด้วยหวาย	13
3 ระบบบัญชีใหม่ของธุรกิจที่ผลิตเครื่อง เรือนด้วยหวาย	17
(๑) การจัดสำงงานของกิจการผลิตเครื่อง เรือนด้วยหวาย	18
(๒) ผังบัญชีของกิจการผลิตเครื่อง เรือนด้วยหวาย	25
(๓) ระบบบัญชีเกี่ยวกับการรับเงินสด	32
(๔) ระบบบัญชีเกี่ยวกับการจ่ายเงินสด	48
- เงินรองจ่าย	50
(๕) การควบคุมภายในและระบบบัญชีเกี่ยวกับการขายและลูกหนี้	57
(๖) วิธีการขายด้วยเครดิต	59

บทที่

✓ - ระบบบัญชีการขายสินค้าต่างประเทศ	66
- วิธีการของบัญชีลูกหนี้และการควบคุมลูกหนี้	82
✓ - การควบคุมภายในและระบบบัญชี เกี่ยวกับการซื้อสินค้าและเจ้าหนี้	93
✓ - การควบคุมภายในและระบบบัญชี เกี่ยวกับการสินทรัพย์ถาวร	106
- การควบคุมภายในและระบบบัญชี เกี่ยวกับการสินค้าคงเหลือ	115 ✓
- ระบบบัญชีของวัตถุดิบและวัสดุ	120
- การควบคุมงานระหว่างทำ	129
- การควบคุมสินค้าสำเร็จรูป	133
4 ระบบบัญชีต้นทุนของธุรกิจผลิตเครื่องเรือนด้วยหวาย	139
✓ - การบริหารงานด้านการผลิต	141
- ระบบบัญชีต้นทุน	146
✓ - การบันทึกบัญชีและ เอกสารที่ใช้สำหรับวัตถุดิบ	172
- การบันทึกบัญชีและ เอกสารที่ใช้สำหรับค่าแรงงาน	181
- การบันทึกบัญชีและ เอกสารที่ใช้สำหรับค่าใช้จ่ายโรงงาน	195
- การบันทึกบัญชีและ เอกสารที่ใช้ของสินค้าสำเร็จรูป	203
5 การรายงานของธุรกิจที่ผลิตเครื่องเรือนด้วยหวาย	206
- รายงานที่เสนอต่อฝ่ายจัดการ	206
- รายงานที่เสนอต่อผู้ถือหุ้น	207
- รายงานที่เสนอต่อทางราชการ	207
- งบกำไรขาดทุนตามที่กำหนดในกฎกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2519)	212
- งบกำไรสุทธิ	216
- งบดุลตามที่กำหนดในกฎกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2519)	217
- นโยบายการบัญชี	219

บทที่

- งบประมาณลงที่เล่นต่อฝ่ายจัดการ.....	226
- งบประมาณการผลิตที่เล่นต่อฝ่ายจัดการ	233
- งบกำไรขาดทุนที่เล่นต่อฝ่ายจัดการ	235
- งบดุลที่เล่นต่อฝ่ายจัดการ.....	236
6 สรุปลงและเล่นชนะ.....	237
- ประโยชน์ที่ได้รับ	238
- สรุบบัญชีเกี่ยวกับเงินสด	239
- สรุบบัญชีเกี่ยวกับการจ่ายเงินสด	241
- สรุบบัญชีเกี่ยวกับการขายและลูกหนี้	242
- สรุบบัญชีเกี่ยวกับการซื้อสินค้าและเจ้าหนี้	248
- สรุบบัญชีสินทรัพย์ถาวร	251
- สรุบบัญชีสินทรัพย์เคลื่อนที่	252
- สรุบบัญชีต้นทุนของธุรกิจผลิตเครื่องเรือนด้วยหวาย	253
- สรุบบัญชีต้นทุนของธุรกิจผลิตเครื่องเรือนด้วยหวาย	256
- สรุบบัญชีต้นทุนของธุรกิจผลิตเครื่องเรือนด้วยหวาย	257
- สรุบบัญชีต้นทุนของธุรกิจผลิตเครื่องเรือนด้วยหวาย	260
บรรณานุกรม	262
ภาคผนวก	264
ประวัติการศึกษา	265

สำรับรูป

รูปที่		หน้า
1	ใบสั่งสินค้า	39
2	ใบกำกับสินค้า	40
3	ใบเสร็จรับเงิน	41
4	รายการรับชำระหนี้จากลูกหนี้	42
5	รายงานการรับเงิน	43
6	สมุดรายวันเงินสดรับ	44
7	รายงานการขายสด	45
8	สมุดทะเบียนเช็คคืน	46
9	ทะเบียนเช็ครับล่วงหน้า	47
10	ใบสำคัญจ่าย	52
11	สมุดรายวันเงินสดจ่าย	53
12	สมุดทะเบียนเช็ค	54
13	ใบสำคัญเงินรองจ่าย	55
14	สรุปยอดรายจ่ายตามใบสำคัญเงินรองจ่าย	56
15	สมุดรายวันขายสินค้า	63
16	ใบรับคำสั่งซื้อ	64
17	ทะเบียนใบกำกับสินค้า	65
18	ใบ PRO FORMA INVOICE.....	71
19	ใบ LETTER OF CREDIT	72
20	ใบ LETTER OF CREDIT	73

รูปที่		หน้า
21	ใบ INVOICE	74
22	ใบ CERTIFICATE OF ORIGIN	75
23	ใบ CERTIFICATE OF ORIGIN (FORM A)	76
24	ใบ CERTIFICATE OF ORIGIN (HANDICRAFTS)	77
25	ใบ PACKING LIST	78
26	ใบ PACKING LIST	79
27	ใบ BILL OF LADING	80
28	ใบ CREDIT NOTE	81
29	ใบบัญชีแยกประเภทลูกหนี้	88
30	ใบบัญชีลูกหนี้รายตัว	89
31	งบแยกอายุของลูกหนี้	90
32	ใบรับคืนสินค้า	91
33	ใบลดหนี้ (CREDIT MEMO)	92
34	ใบขอซื้อ	98
35	ใบส่งซื้อ	99
36	ใบรับของ	100
37	สมุดรายวันซื้อสินค้า	101
38	บัญชีเจ้าหนี้รายบุคคล	102
39	บัญชีคุมยอดเจ้าหนี้	103
40	รายละเอียดสินทรัพย์ถาวร	111
41	ทะเบียนสินทรัพย์ถาวร	112

รูปที่		
42	ใบการซ่อมต่อเติม	113
43	ใบการขายสินทรัพย์บางส่วนหรือบางส่วนที่ซ่อมไม่ได้	114
44	ใบรายงานตรวจนับสินค้าคงเหลือ	124
45	ใบเบิกวัสดุดิบและ FITTINGS	125
46	บัญชีคุมวัสดุดิบ (แผนกคลังสินค้า)	126
47	บัญชีคุมวัสดุดิบ (แผนกบัญชี)	127
48	บัตรติดสินค้า	128
49	ใบส่งสินค้า	132
50	บัญชีคุมสินค้าสำเร็จรูป (แผนกคลังสินค้า)	136
51	บัญชีคุมสินค้าสำเร็จรูป (แผนกบัญชี)	137
52	ใบรายการใช้วัสดุดิบและการใช้ชิ้นส่วน	143
53	ใบลำดับการยึด ล่ามและการประกอบ	144
54	ใบกำกับการยึด ล่ามและการประกอบและส่วนที่ผ่านเครื่อง หลังประกอบ	145
55	ใบส่งงาน	161
56	ใบรายการแยกแยะชิ้นส่วน	162
57	ใบลำดับขั้นตอนการผลิต	163
58	ใบส่งงานแผนกอบแห้ง แผนกแปรรูป	164
59	ใบส่งงานแผนกล่าม	165
60	ใบส่งงานแผนกประกอบ	166
61	ใบส่งงานแผนกสีและทึบห่อ	167
62	ใบโชนงานและ QUALITY CONTROL	168
63	ใบคุมงาน	169

รูปที่		หน้า
64	บัตรรายงานต้นทุน	170
65	ตารางสรุปต้นทุนเพื่อกำหนดราคาขาย	171
66	ใบเบิกอุปกรณ์ JIGและตัวอย่าง	176
67	บัญชีคุมเครื่องมืออุปกรณ์ JIGและตัวอย่าง	177
68	ใบรายงานเบิกวัสดุดิบขาดและชำรุด	178
69	ใบรายงานอุปกรณ์ชำรุดหรือสูญหาย	179
70	ใบสรุปยอดการใช้วัสดุดิบและวัสดุ	180
71	ใบกำหนดการทำงานพนักงาน	188
72	ใบสั่งทำงานพนักงาน	189
73	ใบลงเวลาทำงาน	190
74	ใบรายงานผลการทำงานประจำวัน	191
75	ใบ E 801 (ใช้คำนวณค่าแรงงาน)	192
76	ใบสรุปค่าแรงประจำเดือน	193
77	ใบสรุปรายการหักและเพิ่มเงินรายได้พนักงาน	194
78	การหาอัตราค่าใช้จ่ายโรงงานสัตว์สรร	201
79	ตารางแสดงการสัตว์สรรค่าใช้จ่ายโรงงานต่อชั่วโมงการทำงาน	202
80	ใบรายงานการใช้วัสดุดิบ	209
81	ใบรายงานเปรียบเทียบค่าแรงงาน	210
82	ใบรายงานเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายโรงงาน	211
83	แบบฟอร์มงบทดลอง	226
84	งบทันทุนการผลิตที่เล่นอฝ้ายสัตว์สรร	233
85	งบท่าไรขาดทุนที่เล่นอฝ้ายสัตว์สรร	235
86	งบดุลที่เล่นอฝ้ายสัตว์สรร	236

สารบัญแผนผัง

แผนผังที่		หน้า
1	การคัดลอกงานของกิจการผลิตเครื่องเรือนด้วยหวาย	23
2	ผังการดำเนินงานของฝ่ายบัญชีและการเงิน	24
3	ระบบบัญชีเงินลดรับ-การรับชำระหนี้จากลูกหนี้	37
4	ระบบบัญชีเงินลดรับจากการขายสินค้า	38
5	ระบบบัญชีการจ่ายเงินสด	51
6	ระบบบัญชีการขายสินค้าด้วยเครดิต	62
7	ระบบบัญชีการขายสินค้าต่างประเทศ	70
8	ระบบบัญชีลูกหนี้	86
9	ระบบบัญชีการรับคืนสินค้า	87
10	ระบบบัญชีซื้อสินค้า	97
11	ระบบบัญชีเจ้าหนี้	105
12	ระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวร	110
13	ระบบบัญชีวัสดุดิบและวัสดุ	123
14	ระบบบัญชีของงานระหว่างทำ	131
15	ระบบบัญชีของสินค้าสำเร็จรูป	135
16	ระบบบัญชีต้นทุนของธุรกิจผลิตเครื่องเรือนด้วยหวาย	159
17	วงจรของการบันทึกบัญชีต้นทุนงาน	160
18	ผังแสดงทางเดินของการเปิดวัสดุดิบและเครื่องมีอุปกรณ์	175
19	แผนภูมิของค่าแรงทางตรง	187
20	แผนภูมิแสดงทางเดินของสินค้าที่ผลิตเสร็จแล้ว	205